

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.20. Tetigit loculum. Per hunc feretri contactum, Christus immundus non
fuit, quod bene dicitur loculus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

lem, quam inuidiæ spirituales, qua decem alij fratres occubuerant: ut sic documento (ait Rupert.) à parentibus spirituales potius filiorum mortem per peccatum, quam corporalem esse deplorantiam.

Ho. 69. ad pop.

XII.

Peccator vivens & mortuus plangendus est.

1. Timot. 3. 6.

Eccl. 12. 11.

D. Chryst. singulariter probat lugendos esse mortuos & declarat se probat peccatorem vivum & mortuum lachrimis esse deplorandum: unde hunc illi titulum præscripsit: *Quod peccatores lugendi sunt vivi & mortui.* Primo peccator lugendus est adhuc vivus: quia vis enim vita corporis vivat, animæ tamen passus est naufragium: *Vivens mortuus est.* ait D. Paulus, de vidua luxuriosa & in propatulo est mortem animæ, corporis omnibet morte esse nequiores. Divinis scætet illa Salomonis sententia mysterijs: *Modicum plora super mortuum, quoniam requirit: nequissimi enim nequissima vita super mortem fatui.* Mortem deplora parentum & amicorum: hoc enim maxime ei convenit, qui visceribus plenus est pietatis, & ratio ne illius, quod mors habeat vel habere in se mali videatur: sed modicus sit ille luctus ac temperatus: etenim pie credere tibi licet de viro fideli, quod talibus obierit signis effulgens pietatis, atque in pace requieverit: *Modicum plora super mortuum quoniam requirit.*

Sed incessanter vitam luge peccatoris: etenim eius vita, qualibet est morte infelicio. *Nequissimi enim vita super mortem fatui.* Hoc ipsum clarius intelliges, si comparaveris quanto sint iadura: graviore bonorum spiritualium, gratiæ, ac ipsius Dei, quas involuit vita cum peccato quo mortua est anima, ijs omnibus, quas secum omnes adducit, mors qualibet corporalis, per quam bona solummodo corruptibilia temporalia abiectaque deperduntur. Vivum deplora peccatorem, sed magis adhuc mortuum. Hic lugendus est intemperanter, incessanter, inconsolabiliter, sanguineis cordis lachrimis.

XIII.

Ita David audiens infirmatum luxerit, lachrimas fuderit, & Amnon ieiunaverit, Deoque pro filij vita supplicaverit, dessevit.

Orat. in obitu V. injani.

His innuitur doctrina D. Ambrosij, qua facta David nus expendit Davidis: licet enim puerulum Absalon audiens infirmatum luxerit, lachrimas fuderit, & Amnon ieiunaverit, Deoque pro filij vita supplicaverit, dessevit: ut tamen intellexit iam diem clausisse extremum, quasi exultans præ gaudio, exclamat, factus est: suamque Deus perfecit voluntatem: felix ille huius congratulor saluationi: sed ut intellexit Absalonem filium in prælio tribus lanceis confossum occubuisse, mare profudit lachrimarum, suspiria emisit tristissima, singultus gemitusque eduxit de corde maerissimos, modo in illa modo in alteram deambulans partem: nec vllibi potius consistere: *Sic loquebatur vadens, aperto*

lugeus capite, sæpe sæpe lugubres illas repetens pœnia: *Absalon fili, fili mi Absalon: quis mihi det ut ego moriar pro te.* Si rationem quaras ploratus, in propatulo est: filius ei mortuus erat in peccato, æternumque damnatus. O quis terror! Idem eum fecisse perspicuum est, quando Amnon foror suæ Thamar violator incestuosus fratero casus gladio miser interijt. Sic enim statuit eloquium: *Luxit ergo David filium suum cum illis diebus.* Si causam inuestiges, respondet tibi D. Ambrosius: *Si scias verum esse quod assero, David incestuosum filium suum Amnon fleuit occisum; parricidam Absalon dolens interemptum: innocentem vero filium non putavit esse legandum: quia illos sibi perijisse pro scelere, huic pro innocentia credidit esse viduum.* Audiamus D. Hieronymum: *David in iste fleuit filium parricidam, qui alium parvulum, postquam ut viveret impetrare non potuit, quia sciebat non peccasse, non fleuit. Quia vero proposito servium quæ diximus alibi quantum sit malum in peccato mori, ideo lectorem eò remittimus.*

2. Reg. 18. 33.
2. Reg. 17. 27.
D. Hier. Epist. 15. 1. 1. 16.

§. 20. Tetigit loculum. Per hunc feretri contactum, Christus immundus non fuit; quod bene dicitur loculus.

Hæc verba Christus proferens accessit ad feretrum, quo defunctus efferebatur, & ad illud extendit manum: *Accessit Iesus & tetigit loculum.* Hi autem qui portabant feretrum. Dubium hic oritur, cur Christus has actiones ediderit: videntur enim illi decreto legis interdicitæ, quæ decreverat, ut quicumque corpus mortuum, vel eius sepulchrum tetigisset, immundus esset & irregularis septem diebus: *Si quis tetigerit cadaver etc. vel sepulchrum illius, immundus erit septem diebus.* Imò hoc ipsum Christus multo strictius sacerdotibus inhibebatur, quibus feretrum Deus nãuxerat, ut nec mortuorum exequijs tangens interessent et si contrarium attentarent, non solum legalem incurrebant irregularitatem sicut fiat im-feculares, sed etiam culpam ut probat Abulens. mundus, de quo superius actum est. Eandem patitur difficultatem, quod Christus accedens tetigit in ea manu sua leprosum, à lepra curandum: *Tetigit & in ea lepram &c. qui contactus eadem lege prohibebatur.*

Quæstio nobis occurrit implicata, quæ Christi solvendam proposuerunt D. Iustino Mart. 9. 28. ad tyri: quæ dedit occasionem perfido illi notorio Origeni & Hærciarchæ Marcioni, ut testatur Tertull. *L. 4. con'tr. vt Mart.*

ut hæreseos suæ pertinax viveret, quam postmodum Mani hæsi a fenderunt, legem veterē esse malam, à diabolo dictam, & non à vero Deo discessitam quandoquidē videamus quod factus homo hoc egerit, quod ita directè ex opposito eius repugnabat institutioni. Error hic non tolerandus est, ait Terrull. Non enim hic Salvator legis sanctitatem transgressus est, sed abusus ex ratione, quia

II. Prima ratio, quia Deus erat.

III. Secunda ratio quia virtus erat superioris ipsa morte.

legis sanctitatem transgressus est, sed abusus ex ratione, quia Deus erat, & super legem veterem quam ipse considerat, plenaria potestate eaque multo plenior, quam Imperatores vel Pontifices super statuta sua: qui ut ostendant se illis superiores sapere faciunt, quæ eorum videntur contradicere dispositioni. Hanc secutus est D. Iulianus Martyr, quam & ipse Dominus aliquoties videtur dedisse calumniatoribus Iudæis, quod opera faceret in Sabbato legis decreto prohibita, sicut dum paralytico præcepit iam sanato, ut grabbatum tolleret, & alia quædam, dicendo: *Dominus est filius hominis etiam Sabbati*: eorum quæ ad legis pertinent observantiam.

Alteram rationem quam dicit (& secutus est D. Ambrosius & notavit Petr. Chyrol.) hanc dicimus: quod lex non quemcumque cadaveris aut leprosi vetaret contactum, sed eum qui à manu prodiret infirma, seu nullius efficacis, vel ipsa morte, aut lepra debilitati, quia in hoc casu mors & lepra, ut potentiores iuxta decreta legis operabantur in contingente. Sed manus contactus, virtutis efficacioris quæ mortem lepramque poterat expellere: absit ut illa manus immunda fieret, mortuum vel leprosum contingens: imò potius per eiusdem contactum mundus ille reddebat, & rediit.

Hoc conforme multum est huic axiomati philosophico: *proportione minoris inaequalitatis non fit actio*. dum enim duo concurrunt, agentia, potens vnum, & alterum infirmum, infirmum non operatur in potens, nec suas imprimunt illi qualitates, imò potius è converso. Manus tibi friget, ut gutta stillantes congelata: accedis ignem, & illa manu contingis ignium ferventemque carbonem: non ex eo contactu carbo quæretus ignis frigescit, imò potius tua manus ex effluat carbonis ardoris calore incallescit. Hoc in nostro casu intelligendum: & ex actionibus exterminatorum vatum illorum Elia, & Elisei confirmatur, si gula namque eorum non solum ad corpus accesserunt mortuum, ut Elias ad filium viduæ Sareptanæ, & Eliseus ad filium Sumanitis, sed insuper in ubi erant super eorum corpora, manus manibus, oculos oculos

lis, corpus corpori, os ori contingentes, & eadem spiritum inspirantes reuiviscunt: & omnibus est in confesso, quod ea de causa, nullam contraxerint immunditiam, nullam irregularitatem, sed nec vilius eos unquam voluit ut immundos notari: quinimo ex opposito, mortui redduntur mundi & vivi: erant etenim sanctorum illorum merita potentiora ac digniora, ut vitam mortuis tribuerent, quam ipsa mors ut occideret.

Hoc autem ita verum est ut Pharisei & Scribæ tam curiosi operum Christi indagatores, eorumque calumniatores, numquam illi contactum calunitati feretri mortui, vel leprosi præsumerent obicere: sicut Pharisæi viderunt enim contactum hunc esse manus efficacis, ut per illam mors festina diffugeret, & lepra munditiam induerit. Et in hoc saluator testari voluit seæ sacratissimæ virtutis humanitatis ut notat D. Cyrill Alexan ac diuinae suæ carnis, manusque potentiam: cum solo suo contactu vitam defunctis impertiret.

Tertium loculum. Iam disponit ad Venerabile Sacramentum, ut intelligamus quod solo contactu sacra: carnis, ad nostram se præparet resurrectionem ille Dominus qui se vitam nostram effecit: *Quod factum est in ipso, vita vivificans erat*. In ipso vitam induit caro nostra quam ipse est in propria sua reddere voluit: & hinc ad nos Sacramenta dimanavit quam ipsa in Christo consecuta merito. *Nisi manducaveritis carnem filij hominis, non habebitis vitam in vobis*. Pro huius assertionem firmam Archimedes regi resuscitaturus manu comprehendit, et vult de arare vellet, quod illa vita, cui defunctam illam resuscitabat, ex ipsa procederet sacratissimæ carnis suæ contactu est enim ut det vitam efficiat, multoque tota illa veteri lege, ac sacerdotibus eius longe potentior. Nec ipsa, nec illi licet supremi, ea virtute pollebant ut vitam mortuo largirentur aut leprosum mundarent: & quinimo debilis adeo erat & infirma qua vigeant ut ipsi mortui, ac leprosi eos inquinarent eorumque sacrificia, si ea contingerent: v. supradictum est.

O virtutem prodigiosam & efficacem manus Redemptoris. Hanc ut puer vates Habacuc prævidebat in illo Cantico quem cecinit de triumphis Christi adeo mirandis, ut totus in stupor in rapere: *Domine considera opera tua & Habacuc. 3. 2* *expansi*. Quæ opera sunt hæc splendor eius ut lux eius, cornua in manibus eius ubi abscondita est fortitudo eius ante faciem eius sicut mors. Eius splendidi mira huiusmodi lucem illum clarissimam. De miraculis eius loquitur quibus hominum oculos illumina-

IV. Nec hoc

V. Contactus

carnis Christi

68

VI. illuminabat, ut per illos eum cognoscerent; sicut sol radijs suis oculos preparat quibus ipse videatur, sine quibus hoc esset impossibile. Ut autem materia nostræ hoc singulariter applicetur, in mentem tibi redeat qualiter heri radij illius fuerint, velut lux oculos eius, qui illis orbatus natus fuerat, perstringens: hæc illi ita dicitur, dum diuinitatis suis manibus lutum ex oris sui factum cōposuit: Nec hoc mireris: sunt enim manus illius potestate efficacissimæ: *Cornua in manibus eius.* In 5. pagina per cornua virtutis interpretamur, vires & fortitudinem: hæc enim in illis animalia habent cōnigera: In manibus fortitudo eius, imo & Dei omnipotentia; adeo fortibus, ut quæcumque voluerint, efficiant, ut illis necesse non sit ad apothecas, tentoria seu officinas recurrere, ut ex illis remedia sibi emendicent.

VII. Sed nota infra infirmitate cōtecta. Manus has considera, in quibus Dei fortitudo latet, toraque eius potestas, carnis cōtecta & abscondita infirmitate. *Ibi abscondita est fortitudo eius.* Illud in hodierno contemplate miraculo: ad illarum etenim præsentiam mors fugit: *Ante faciem eius ibit mors.* Sicut enim ad lucis præsentiam tenebræ diffugiunt, sic & mors ad manuum illarum præsentiam in fugam vertitur: etenim talem habent virtutem, ut solo suo cōtactu, quamlibet possint mortem in fugam agere, omnem purificare lepram, & omnia nostræ vasa vacua necessitatis implere. Perpende (cum D. Cyrillo Alexand.) carnis huius virtutem Deificæ: quamvis enim ex se languens sit omnique experta virtus, huic tamen vera cōiuncta diuinitas potestatem illi communicat diuinam: eo modo quo fragma quercus igni permixtum totumque ardens, omnem ignis in se virtutem complectitur. Satis hoc aperte patet in hoc quod mulieri coniugit sanguinis profluuo fordidæ & inquinatæ. *Probat hoc* (loquitur D. Petr. Chrysol.) *Mulier in profluuo sanguinis constituta, quæ ut tangit strobriam Domini, non strobriam pollutam, sed ipsa mox in iuinamento vestis caruit passiois.*

VIII. Loculus nos omnes maeret. Sed cuncta perpendamus Evangelistæ verba. Quia quanto in illis carnis viuificæ Christi potestas liquet manifestius, tanto & nostræ carnis infirmitas patet apertius: *Tegit loculum.* Non dixit locum sed in diminutio, *loculum.* Omnem mundanorum evertens altitudinem: illis etenim exiguis nimis videtur esse mundus & sufficiens non inueniunt sua spatium ambitionis; ideo prægrandia cōstruunt palatia, & sibi domum vastam non sufficere arbitrati, alteram & alteram

prædium vnum & alterum sibi cōstruunt, quibus eorum augentur castella & hereditates: ut illis exprobrat eleganter vates Isaias: *Va qui cœnium Isai. 5. 8. gatis domum ad domum, & agrum agro copulatis vsque ad terminum loci: Numquid habitabitis vos soli in medio terra?* Hoc perpendite quod ad tantam aliquando redigimini angustiam, ut loculus adeo strictus qualis est farctum, vel sex palmorum sepulchrum vos concludat omnemque vestram gloriam ibi sepultam comprehendat.

IX. Conceptus est hic Spiritus S. dum de sacre- go atque impio loquitur Antiocho Rege cuius cogitationes vsque ad siderum altitudinem exterebantur: *tu enim quantum est loculo cō-* *humilia-* *strictus est actiori: Is qui sibi videbatur etiam ut An-* *fluitibus maris imperare, supra humanum modum tich-* *superbia repletus, & montium altitudines in statera 2. Mach. 1. 2. appendere, nunc humiliatus ad terram in gestatorio 3. 9. portabatur etc.* Et qui paulo ante sidera contingere se arbitrabatur, eum nemo poterat propter intolerantiam factoris portare. Ecce diuinarum helluolæ quod inuenies: *Loculum.* Et honorum ardore, quis tuus futurus sit terminus: *Loculus. Job 17. 11.* Hunc sibi congruè Job proponebat: *Dies mei breuiabuntur, & solum mihi superest sepulchrum.*

X. Admirantur omnes Arcæ Noe fabricam vete- pete per singulas partes ab ipso Deo dispositam Arcæ vt notat D. Augustinus ex quo sumpsit Alb. Rupert omnes expendens mensuras latitudinis, altitudinis, longitudo; in parte superiori, & inferiori, in distans, in malunculis, vel separationibus. Inter alias vt mystica eminet, qua disposita, vt tota machina, totum continens mundum in cubito cōsummaretur: *In cubito consummabis eam eius.* Vel vt alij legunt: *Consummabis eam ad cubitum.* Interpretatur Card. Caiet. quod è medio sursum paulatim Arcæ in modum pyramidis angustior exeret, et, ita vt summitas eius in cubito delineret, quod sic fieri decretum erat, quatenus eo modo aquæ per pluuiam decedentes iaculis defluerent: vigine nauis ex parte superiori leuior pondere non inuerteret, sed semper aquis su perararet. Ob- stupenda est hæc structura, vt Arcæ adeo vasta & ampla quæ aves omnes, & animalia complectebatur, nec non omnium necessaria alimenta, cubacula inferiora, media, & superiora, ad cubitum cōstricta terminaretur. *Consummabis eam ad cubitum.*

Præsignat Arcæ hæc corpus humanum, sic D. Augu. & Rupert. etiam expendit D. Ambros. quod

XI. quod exactè demonstrant ex mensuris, & proportionibus Arca, latitudinem cum altitudine confertentes, & latitudinem cum profunditate quæ omnia mysterijs abundant eximij: Arcam Noe si quis velit impensius considerare, inuenit in eius adificatione, descriptam humani corpus figuram: de qua diximus primo die quadra. His præmissis, quid erit immensam hanc machinam in cubito consummari, nisi parenter demonstrare, quod quantumlibet quis magnus sit, potens, amplius iurisdictione, & extentus altitudine: omnia hæc ad cubitum reuocentur talem, qualem proponit nobis Evangelista: *Tetigit loculum.* Meminerunt omnes historiographi prudentissimi illius Epitaphij, quod sepulchro potentissimi illius Monarchæ Cyri superscriptum legebatur: cuius tanta erat potentia ac magnitudo, ut principij dederit primaque iecerit fundamenta Medorum Persarumque Monarchiæ, de quo Deus per Isaiã ait: *Ante faciem eius subiecta sunt omnes gentes, gloriosi terra humiliati, porta arca contrita, & vestes ferreæ confractæ.* Quanta potentia celsitudo: ceterum hoc eius sepulchro insculpebatur Epitaphij: *Siste victor quicumque venis, nec enim te aduenturum ignoravi. Ego sum Cyrus, qui Persis imperium concessi tui Pusillum hoc terra, quo meum regitur corpus mihi non inuideat.*

XII. *Cyri Regis Epitaphium.* 1/a, 5/a, 1. *Ante faciem eius subiecta sunt omnes gentes, gloriosi terra humiliati, porta arca contrita, & vestes ferreæ confractæ. Quanta potentia celsitudo: ceterum hoc eius sepulchro insculpebatur Epitaphij: Siste victor quicumque venis, nec enim te aduenturum ignoravi. Ego sum Cyrus, qui Persis imperium concessi tui Pusillum hoc terra, quo meum regitur corpus mihi non inuideat.*

§. 21. Hi qui portabant steterunt. Siste portitores, ut vox detur viuifica, & declaratur Christi potentia ex philosophia de Sole.

69. **D**omino Salvatore tangente feretrum subliterunt qui defunctum in eo deferebant: *Tetigit loculum, & hi qui portabant, steterunt.* Hoc agendi modo attentam sibi voluit habere toram hanc per puli multitudine, quatenus ad illam emisso actione oculos suos dirigeret, quo tot miræculi testes haberet oculares, quod præsentem conueniant: hoc enim ipsum opus dicebat, quod olim Moyses verbis, qui ad prodigium illud intendit operari, quo mare diuidat medium, populo ait: *Nolite timere. Sicut & videte magnalia Domini: quæ facturus est hodie.* Hoc in casu contempletur ego, qualiter se omnes habuerunt, quam attentam Christi considerauerint actiones singulas, de quo fama ferente tanta intellexerant, potissimum dum tum dicentem audierunt viduas, vultu pacifico ac perbenigno: *Noli flere. Mihi propono, multos ad illam glomeratum accutrisse. Euge age, domina, præclarum enim aliquid magnus hic tibi conferet propheta Hicron. Bapt. de Lantz. Tom. III.*

beneficium Sic aduertit Evangelista Marcus: dicens ille Barymagus alius solito vociferaretur à Christo postulans subsidium, dum eum ad se Christus imperat adduci: quod omnes cateruatim ad illum concurrerint dicentes: *Animagator est. Surge, vocat te.*

Antequam aliò hinc enigremus has perpende ceremonias, quibus Christus in mortuum reuocando vitæ: etiam priusquam vocem emittat si miraculificam, acclamat illi, dicitque: *Adolescens tibi dico: Surge.* Manum suam extendit vultque portitores omnes mortuum effertentes ad tumulum gradum stant immobiles. Præmonet nos D. Aug. spectandum Christi Domini miraculatum considerandum est: secundum id quod in ipsis videmus corporaliter, licet in ratione eius stupenda fuerim vehementer sed secundum illud, quod Christus per illa significauit in animabus nostris esse faciendum: Et alio loco nos docet, a nos spectare, ut Saluatoris nostri discipulos imitemur, qui spicas manibus confricabant, ut frumentum ex eis sibi selectum conquirerent. Et eo modo nobis conuenit ut miraculum hoc attendamus, in quo Christus Saluator noster huic defuncto vitam restituit corporalem, quatenus per illud quod in eo notauerimus, addiscamus quo modo vitam spirituales ei reparanda sit, qui per peccatum illius passus est naufragium, per illos quibus auctoritatem & spirituales ad hoc tribuit ipse potestatem.

Siquidem verum est quod Christus Dominus noster ipse sit, de quo testatur apostolus. *Qui viuificat mortuos: quia proprium illius esse, hoc est, ut vita sit: quia verò hoc ita est, illum D. Ioannes sæpe numero hoc nomine compellat. Quia nimo & ipse Christus apud D. Ioan. ait: Ego sum vita.* Et de eo cecinit Dauid: *Domini, Domini exitus mortis q. d. Huic Domino proprium est mortis vincula dissoluere, ut det ei vitam cui voluerit: etenim Dominus vniuersorum est.* Et sic apud D. Ioa. *Habeo elatus mortis & inferni.* Quocirca dare vitam quibuslibet mortuis, quolibet mortis genere corporali & spirituali, ab eius dependet potestate & voluntate. His nõ obstantibus quatenus sic absolutus sit Dominus, eo se modo gerit in resuscitandis mortuis, ut antequam vocem emittat verbu illud suum efficax & potes: *Adolescens tibi dico: Surge &c.* Velit primo stant gradum funeris portitores, quatenus intelligant Ministri Evangelij quibus diuina sua gratia auctoritate tribuit excitandi mortuos, morte scilicet per peccatum spirituali sola virtute verbi sui Patres Confessarij, & ministri Sacramenti Penitentia.

Marc. 10. 49. In Christi miraculificam, acclamat illi, dicitque: Adolescens tibi dico: Surge. Manum suam extendit vultque portitores omnes mortuum effertentes ad tumulum gradum stant immobiles. Præmonet nos D. Aug. spectandum Christi Domini miraculatum considerandum est: secundum id quod in ipsis videmus corporaliter, licet in ratione eius stupenda fuerim vehementer sed secundum illud, quod Christus per illa significauit in animabus nostris esse faciendum: Et alio loco nos docet, a nos spectare, ut Saluatoris nostri discipulos imitemur, qui spicas manibus confricabant, ut frumentum ex eis sibi selectum conquirerent. Et eo modo nobis conuenit ut miraculum hoc attendamus, in quo Christus Saluator noster huic defuncto vitam restituit corporalem, quatenus per illud quod in eo notauerimus, addiscamus quo modo vitam spirituales ei reparanda sit, qui per peccatum illius passus est naufragium, per illos quibus auctoritatem & spirituales ad hoc tribuit ipse potestatem.

II. Christus vita est vitam dans mortuis. 21. Apoc. 1. 18.

